

Sel.
Suomen erityiskasvatuksen liitto ry.
Finlands specialpedagogiska förbund rf.

Opetusministeriölle

Asia: Suomen erityiskasvatuksenliitto ry:n pyydetty lausunto opetusministeriön asettaman työryhmän esityksestä perusopetuksen laatukriteereiksi

Sel. ry. pitää tärkeänä, että perusopetuksen laatuun kiinnitetään jatkuvaa huomiota. Työryhmän esittämät laatukriteerit ovat perusteelliset ja pääosin oikean suuntaisia. Laatukriteerit tarjoavat koulutuksen järjestäjille ja kouluille hyvän työkalun perusopetuksen nykytilan tarkasteluun, havaittujen laatuvirheiden korjaamiseen ja perusopetuksen laadun kehittämiseen edelleen.

Laatukriteerien tavoitteena tulee olla konkreettiset paikalliset päätökset ja käytännön toimet. Tavoitteiden toteutumiseksi Sel. ry esittää seuraavia tarkennuksia laatukriteereihin.

- Laatukriteerien avulla on mahdollista havaita liian suurten ryhmäkokojen haitat. Määrällisenä laatusuosituksena kriteereihin tulee kirjata opetusryhmien enimmäiskoot. Lisäksi erityistä tukea tarvitseva oppilas tulee laskennallisesti katsoa kahdeksi oppilaaksi perusopetusryhmässä.

- Erityisopettajien ja opinto-ohjaajien määrä suhteessa oppilasmäärään on keskeinen opetuksen laatutekijä. Laatukriteereihin tulee kirjata erityisopettajien ja opinto-ohjaajien määrälliset laatusuositukset. Erityisopettajia tulisi olla vähintään 0,1 x koulun oppilasmäärä ja opinto-ohjaajia vähintään yksi 200 oppilasta kohden.

- Esityksessä sanotaan, että ”Opetus järjestetään yleisopetuksena aina, kun se on mahdollista”. Sel. ry:n kanta on, että opetus tulee järjestää oppilaan edun kannalta tarkoituksenmukaisessa ryhmässä.

- Esityksen mukaan ”Koulun johtamisen painopiste on pedagogisessa johtamisessa”. Tämän toteutuminen käytännössä edellyttää jämäkämpää kirjaimista laatukriteereihin ja mm. rehtoreiden täydennyskoulutusta pedagogisissa kysymyksissä.

- Koulussa tehdään työtä koko persoonalla. Työntekijöiden hyvinvointia tulee tukea monipuolisesti. Laatukriteereihin tulisi kirjata työhyvinvointia edistäviä käytänteitä, mm. työnohjaus, esimerkinomaisesti.

- Koulukiusaaminen voi pahimmillaan aiheuttaa vahinkoa lapsen ja nuoren elämään vuosiksi. Oppimisympäristön turvallisuus laatukortissa koulukiusaa-

minen tulee nostaa esille näkyvämmiin. Jokaisessa koulussa tulisi olla suunnitelma koulukiusaamisen ehkäisemiseksi ja kiusaamistilanteisiin puuttumiseksi.

- Sel. ry esittää erityisen huolensa laatukriteerien toteutumisen mahdollisuuksista kuntien kireässä taloustilanteessa. Opetusministeriön tuleekin huolehtia kriteerien toteutumisen seurannasta ja arvioinnista.

Yhteenvetona Sel. ry toteaa, että työryhmän laatima esitys on hyvä pohja perusopetuksen laatukriteereiksi. Lopullisiin laatukriteereihin tarvitaan kuitenkin tarkennuksia, jotta kriteereillä voidaan saada aikaan konkreettisia perusopetuksen laatua parantavia muutoksia.

Turussa 24.8.2009

Jaana Salminen
puheenjohtaja

Henna Anttonen
sihteeri